

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2018 om rammebetingelser for anlæg, drift og finansiering af international lufthavn i Nuuk og i Ilulissat samt regional lufthavn i Qaqortoq

(Medlem af Naalakkersuisut for Boliger og Infrastruktur)

Svarnotat

(Medlem af Naalakkersuisut for Boliger og Infrastruktur)

2. behandling

Inatsisartuts Finans- og Skatteudvalg har afgivet en grundig betænkning vedrørende lovforslaget om fremtidens beflyvning af Grønland. Naalakkersuisut værdsætter Finans- og Skatteudvalgets arbejde, som grundigt har belyst alle elementerne i det fremsatte forslag.

Debatten om en ny infrastruktur har vi haft i årtier, hvor der igennem årene er udarbejdet et væld af rapporter og analyser. Fællesnævneren for alt det materiale er, at indretningen af vores nuværende infrastruktur for luftfarten er en barriere for udviklingen af vores samfund.

Derfor mener Naalakkersuisut, at det er på tide, at vi tager det næste skridt og får etableret en ny og tidssvarende lufthavnsstruktur. En lufthavnsstruktur, der understøtter en positiv udvikling for både borgerne og erhvervslivet.

Naalakkersuisut er vidende om, at det er en stor beslutning, der skal træffes, og som får stor betydning for vores land. Derfor er det heller ikke overraskende, at der har været en stor debat om emnet.

Naalakkersuisut har modtaget og besvaret mere end 200 dybdegående spørgsmål, enten som § 37-spørgsmål fra medlemmer af Inatsisartut eller spørgsmål i forbindelse med udvalgets behandling af nærværende lovforslag. Der har været gode og relevante spørgsmål, som Naalakkersuisut har bestræbt sig på at besvare så fyldestgørende og udtømmende som muligt. Ved besvarelsen af visse af spørgsmålene har vi inddraget ekstern ekspertbistand for at sikre os, at alle mulige hjørner af forslaget bliver belyst.

Af samme årsag ærgrer det Naalakkersuisut, at et mindretal i udvalget giver udtryk for, at der er behov for flere analyser. En holdning, som Naalakkersuisut naturligvis tager til efterretning. Naalakkersuisut mener, at det nuværende grundlag er rigtig godt til at træffe en beslutning på. Med andre ord: Det er nu op til Inatsisartut at træffe en afgørelse.

Naalakkersuisut mener, at forslaget vil betyde en tiltrængt modernisering og en øget effektivisering af vores beflyvningsmønster, da flest mulige passagerer vil komme direkte hen til deres slutdestination. Den nuværende trafikstruktur, med Kangerlussuaq som porten ud og ind af Grønland, belaster mange passagerers tid og økonomi en del, da de efterfølgende skal benytte sig af indenrigstrafikken, for at nå frem til deres slutdestination. Strukturen er ikke længere tidssvarende.

Med forslaget vil størstedelen af passagererne som minimum kunne forvente kortere rejsetid – og lavere priser end i dag. Sidstnævnte skyldes, at jo større fly desto bedre økonomi, og det vil uden tvivl slå igennem på billetpriserne.

Det vil være til stor glæde for befolkningen og vores erhvervsliv. Vores turistvirksomheder vil uden tvivl opleve en stor vækst af udenlandske gæster. Turisterne kan dels flyve billigere til deres slutdestination, og dels slipper de for en mellemdestination. Sidstnævnte skal man ikke undervurdere, idet turisterne efterspørger både en så hurtig rejsetid som muligt og så få mellemdestinationer som muligt.

Ved at anlægge en lufthavn i Qaqortoq sikres det, at halvdelen af de dyre rejser i regionen med helikopter vil blive overflødiggjort. Det vil også betyde en stor effektivisering i hele regionen i syd.

Ikke kun Naalakkersuisut forventer vækst i vores fælles økonomi på baggrund af nærværende forslag. Meldingerne fra erhvervslivet er det samme. Både lokale og udenlandske virksomheder har allerede udtrykt ønske om, at de vil investere i vores samfund, hvis forslaget bliver realiseret. Det er positivt og en god indikator for, at forslaget vil øge væksten i vores samfund. Som samfund har vi indtil 2023 tid til at forberede os grundigt på de nye muligheder, der følger.

Naalakkersuisut er vidende om, at en vedtagelse af nærværende forslag vil betyde en ændring af beflyvning til vores nuværende lufthavne, da hovedparten af de passagerer, der vil flyve til og fra Grønland, vil benytte sig af de længere landingsbaner i Nuuk og Ilulissat.

Derfor har Naalakkersuisut nedsat fælles arbejdsgrupper med Kommune Kujalleq og Qeqqata Kommunian, der skal beskrive de fremtidige muligheder i de to bygder. Et arbejde, som Naalakkersuisut allerede har igangsat. Naalakkersuisut skal her bemærke, at den afgørende forudsætning for at kunne afklare fremtiden for Kangerlussuaq og Narsarsuaq er, at der ligger en klar beslutning, om man vil have nye lufthavne eller ej. Denne beslutning træffer Inatsisartut med dette lovforslag.

Da vi diskuterede lovforslaget den 28. maj 2018, blev en række væsentlige emner vendt, herunder det økonomiske aspekt af forslaget. Siden 1. behandlingen er der sket det glædelige,

at der er indgået aftale med den danske stat om statens ønske om medfinansiering af lufthavne i Nuuk og Ilulissat. Staten vil indskyde et stort trecifret millionbeløb i projektet. Økonomisk Råd mener, at projektet nu er endnu mere robust, da statens medfinansiering markant reducerer det beløb, som Kalaallit Airports A/S skal låne i banker og kreditinstitutter.

Det amerikanske forsvar har udtalt en interesse i at investere i Grønland, men der foreligger endnu ikke noget konkret. Naalakkersuisuts fornemste opgave i denne sag er, at bygge infrastruktur til folket. En potentiel amerikansk investering vil skulle drøftes politisk, hvis den en dag bliver aktuel. Det er ikke afgørende med en amerikansk deltagelse i indretningen af infrastrukturen i vores land.

Mindretalsudtalelserne i betænkningen fra Finans- og Skatteudvalget berører blandt andet Tasiilaq, Ittoqqortoormiit, samt de fem regionale landingsbaner, der blev besluttet at undersøge i 2015. Dette arbejde er igangsat, men det er også uafhængigt af det fremsatte lovforslag. Af samme årsag er disse forhold naturligvis også en del af aftalen mellem koalitionen og Demokraterne om ”Trafik og Fragt”.

Men det, vi behandler i dag, er det fremsatte lovforslag om nye lufthavne i Ilulissat, Nuuk og Qaqortoq. Når Inatsisartut har behandlet lovforslaget har vi et klart grundlag at planlægge resten ud fra. Det gælder også de fremtidige muligheder i Kangerlussuaq og Narsarsuaq, såvel som mulighederne for udviklingen af de mindre bygder, som i dag har heliporte. De fremtidige planer for de øvrige lufthavne må lægges med udgangspunkt i de gamle lufthavne i Kangerlussuaq og Narsarsuaq, eller med udgangspunkt i de nye lufthavne i Nuuk, Ilulissat og Qaqortoq.

Om de økonomiske konsekvenser vil Naalakkersuisut sige en ting er helt tydelig: Vi står over for en meget stor investering i vores infrastruktur – uanset hvad vi vælger. Kangerlussuaq og Narsarsuaq har brug for store reinvesteringer, for at fortsætte som moderne atlantlufthavne. Det får samfundet bare ikke nogen større gevinster af. Besparelser og vækst opnås kun ved grundlæggende at reformere vores trafikstruktur.

Vi står i en meget gunstig situation. Vi får nu finansieringen på plads. Vi har sikret, at den skaber betydelig værdi for vores samfund. Besparelserne, der kan opnås i transportsystemet, vil lette presset på borgernes privatøkonomi og Landskassens forbrug. Dette er afgørende for, at vi kan få en mere selv bærende økonomi, og på sigt lette det grønlandske erhvervsliv.

Det er nu, skridtet skal tages for en ny lufthavnsstruktur.

Til sidst vil Naalakkersuisut gerne rose Udvalget for deres grundige arbejde, som har mundet ud i en værdifuld betænkning, der belyser forslaget på en dækkende måde.

Jeg vil hermed ønske Inatsisartut god debat.